

Nýggi forsætisráðharrin í Svöríki:

Skilagóður politikari við sterkum prinsippum

Tann nýggi forsætisráðharrin í Svöríki, Ingvar Carlsson, vakti stóran ans og virðing ímillum tíðindafólk áftan á morðið á Olof Palme, tá ið hann visti seg at vera ein óvanliga balanseraður og skilagóður politikari við sera góðari útbúgving — m.a. svaraði hann øllum spurningunum frá enskum, týskum og frönskum journalistum á teirra egna máli. Carlsson er 51 ár og tyktist vera stak dæmligur persónur við sterkum prinsippum. Hann hevur ikki eldhugan og flogvitið hjá Palme, men er varnari og stillisligari. Tann svenski almenningurin sýnist yvirhøvar hava stóran tokka til tann nýggja leiðaran. Nógv halda, at tað politiska lívið í Svöríki kanska verður keðiligari og glansleysari eftir sovróðan

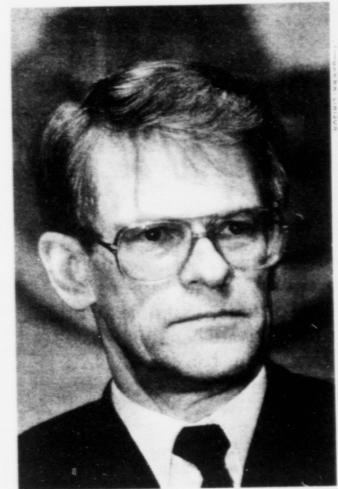
politikara í altjóða stódd og formati sum Palme. Carlsson hevur hinvegin lyndi til at leita fram neyðsemjur og samstarv við onnur.

Broytir ikki kósina

Tann svenski forsætisráðharrin er føddur í Borås, sonur verksmiðjuarbeiðara og seymikonu. Hann las politisk vísindi í Lundi og varð saman við Palme dyggur stuðul og samstarvsmaður hjá Tage Erlander, arkitektinum hjá tí svenska vælferðarstatinum. Carlsson var mentamálaráðharri undir stjórnini hjá Palme 1969, persónligur vinmaður og hjálpari hjá honum og ansaði eftir

ymiskum málum í tí politiska livinum, ið Palme ikki sjálvur var áhugaður fyri.

Carlsson sigur, at hann fer ikki at broyta ta politisku kósina, sum Palme setti. »Tann svenska stóðan er framvegis, at tað ikki bert eru stórveldini, ið hava avgerðarrætt um framtíðina hjá heiminum,« sigur hann. Hann sigur eisini, at hann fer undir øllum umstøðum at finnst at vápnadubbingini og at svenska samfelagið ætlar at halda fram at stuðla tí triðja heiminum. Í apríl fer Carlsson til Sovjetsamveldið, har hann hevur fund við tann sovjetiska leiðaran, Mikhail Gorbachev.

Ingvar Carlsson

Spanska fólkaatkvøðan fyri NATO:

»Stórsigur fyri Spaniu«

— sigur forsætisráðharrin, Felipe Gonzáles

Tað var stórur lætti fyri NATO-londini og USA, tá ið spaniolar við fólkaatkvøðuni herfyri púra óvæntað gjørdu av at halda Spaniu innan fyri NATO. Veljarakanningar bert eina viku áðrenn valið vístu avgjerdan meirluta fyri, at Spania loysti frá NATO. Felagsskapurin hevur í dag 16 limalond og Spania hevði sostatt verið tað fyrsta landið til at taka seg heilt burtur úr NATO. Men tá atkvøðurnar vórðu taldar, høvdu tær NATO-vinarligu kreftirnar í Spaniu vunnið týðandi sigur við 52.5% fyri framhaldandi limaskapi, 39.8% imóti, og restin sum blankar ella ógildugar atkvøður.

Var sjálvur imóti NATO-limaskapi

Forsætisráðharrin Felipe González kom til valdið í Spaniu 1982, eitt nú vegna mótstöðu imóti NATO, men seinni broytti hann kós og áftan á fólkaatkvøðuna segði hann, at hon var »ein stórsigur fyri tað spanska fólkið«. Tað var eisini ein sigur fyri González. Áðrenn valið hevði hann sipað til tann

møguleikan, at hann fór frá sum forsætisráðharri og útskrivaði nýval, um spaniolar atkvøddu imóti framhaldandi NATO-limaskapi. Hann bardist eldhugaður fyri NATO nakrar dagar áðrenn valið, og kom m.a. fram í tí ríkisríkna og einasta sjóvarpinum í landinum, har hann fekk nógv meira tíð at tosa sína sak enn mótstöðumenn hansara. Uttanríkisráðharrin Francisco Ordóñez appelleraði til tann spanska stoltleikan, tá hann segði, at um Spania fór at taka seg úr NATO, mátti tað eisini taka seg úr EF, sum landið fekk atgongd til saman við Portugal í byrjanini av januar, ella lata sær lynda at vera annanflokks limur í Felagsmarknaðinum. Ein annar høgtstandandi stjórnarlimur helt fyri, at Spania fór at missa allar møguleikar at halda teir Olympisku leikurnar 1992, og at heimsframsýningin í Sevilla mátti avlýsast. Og at enda ávaraði González sjálvur landsmenn sínar imóti politiskum ruðuleika í landinum, um NATO-figgindaligar kreftir vunnur valið. Grundað á gamlar og ringar royndir óttast spaniolar einki meira enn politiskan ruðuleika og óstöðugleika. Tann

Kongurin Juan Carlos og drottningin Sofía atkvøddu fyri framhaldandi NATO-limaskapi

kommunistiski oddafiskurin Gerardo Iglesias segði: »Teir hava ávarað okkum imóti øllum uttan AIDS.«

González oystur undir í lukkuynskjum frá v-eropeiskum leiðarum. Serstakliga Lord Carrington, aðalskrivarin hjá NATO var eydnusamur og helt fyri, at hetta var ein góður dagur fyri Spaniu og V-Europu. Í hesum fekk hann viðhald bæði frá sosialistinum Ordóñez og tí amerikanska uttanríkisráðharrinum, George Shultz.

etj.-

Vildu boykotta valið

Teir NATO-sinnaðu hildu kortini at stóðan var sera hættislig, fyri ikki at siga vónleys, tí at umframt tey góðu veljarakanningarúrslitini fingur kommunistarnir nógvur hundrad áskoðarar til útifundirnar hjá sær, og formaðurin fyri tí høggravendu Fólka fylkingini eggjaði eisini sínar fylgjarar, ið ganga sterkt inn fyri NATO, at boykotta valið, tí tað ikki snúði seg um hernaðarsáttmála, men vinsæluna hjá González. Tann vælumtókta kongurin Juan Carlos og hansara familja sýttu kortini fyri at boykotta, og tað hevði uttan sína ávirkan á úrslitini. Tá ið sigurin var vunnin, var

De la Madrid (omanfyri) og López Portillo (til høgru)

